

Paimionjoen alaosan ympäristövirtaama toteutumassa

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikkö, Koskienergia Oy ja Paimionjoki-yhdistys kertovat yhteisessä tiedotteessaan, että kauan kaavailtu ympäristövirtaama Askalan voimalaitoksella on toteutumassa. Virtaaman toteuttamisella pyritään mahdollistamaan muun muassa lohikalojen lisääntyminen Paimionjoen alaosalla.

Paimionjoen alaosan kaloille ja muullekin vesiluonnolle koittavat paremmat olot jo ensi vuonna, kun Askalan voimalaitoksella aletaan viritellä ympäristövirtaamaa joen alaosalle. Paimionjoen alaosa on ollut vuosikymmenien ajan varsinkin kesäaikaan käytännössä kuivillaan pitkältä matkalta. Ympäristövirtaamalla taataan jatkossa voimalaitospadon alapuoliselle osuudelle joen ekologista tilaa ja eliöstön elinolosuhteita parantava vesimäärä.

Hankkeen liikkeellepaneva voima on ollut Paimion kaupunginhallitus, joka esitti tammikuussa 2020 Varsinais-Suomen ELY-keskukselle, että joen säännöstelystä aiheutuvien haittojen vähentämistä täytyy tutkia. Paimionjoki-yhdistys on tämän jälkeen pitänyt asiaa vireästi esillä.

Ympäristövirtaaman määrittely alkoi syksyllä 2021 Luonnonvarakeskuksen toteuttamalla selvityksellä, jossa ympäristövirtaaman suuruutta tarkasteltiin kalataloudellisesta näkökulmasta. Huomioitavia lajeja olivat merilohi, meritaimen ja vaellussiika. Tavoitteena oli määrittää riittävä virtaamataso, jolla turvattaisiin mahdollisimman suuri elinympäristön pinta-ala kullakin koskialueella kunkin kohdelajin eri elämänvaiheille. Suomen ympäristökeskus toteutti lisäksi Paimiossa alueen toimijoille tarkoitetun työpajan, jossa pohdittiin ympäristövirtaamaa ottaen huomioon myös vesistön muut käyttötarpeet.

Elinympäristömallinnusten perusteella optimaalisimpaan tulokseen päästäisiin kaikkien tarkasteltujen kalalajien kannalta, jos Paimionjokeen johdettaisiin Askalan voimalaitokselta 2-3 m³/s virtaama. Kuitenkin jo 1 m³/s parantaisi joen olosuhteita lohikalojen kannalta merkittävästi. Samalla parantuisi myös joen alaosan ekologinen tila.

Askalan voimalaitoksen rakentamisluvassa vuodelta 1938 on velvoite kalatien rakentamiseen ja tarvittavan vesimäärän luovuttamiseen, mikäli ne katsotaan tarpeelliseksi. Ympäristövirtaama toteutetaan nyt vanhaa velvoitetta soveltaen. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Koskienergia Oy:n välisellä toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella Koskienergia luovuttaa vettä ympäristövirtaamaa varten.

Koskienergia Oy on aloittanut ympäristövirtaaman toimenpanon tilaamalla tarvittavan voimalaitoksen patoon tulevan juoksutusputken esisuunnittelun. Virtaamakokeilu päästään mahdollisesti aloittamaan vuonna 2024. Tarkoituksena on kokeilla ympäristövirtaamaa aluksi pienemmillä 0,3-0,5 m³/s virtaamilla ja myöhemmin kasvattaa virtaamaa 1 m³/s saakka. ELY-keskus ja Paimionjoki-yhdistys organisoivat eliöstötutkimuksia, joilla kerätään tietoa koskialueiden lajistosta ennen virtaamakokeilun aloittamista sekä sen aikana. Lopullinen virtaama määritellään eri virtaamilla tehtävillä koejaksoilla ja siihen vaikuttavat myös eliöstöstä saatavat tutkimustulokset. Kokeilun alettua on myös helpompi arvioida sitä, millaisia kunnostuksia joen alaosalla olisi syytä tehdä. Uomaa on perattu muun muassa tukinuiton tarpeisiin.

Paimionjoen alaosan ympäristövirtaamaselvityksen on rahoittanut Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut-yksikkö. Ympäristövirtaamakokeilun ja varsinaisen ympäristövirtaaman toteuttamisen kustannuksista vastaa pääosin Koskienergia Oy.

Lisätietoja:

Leena Rannikko, Varsinais-Suomen ELY-keskus, puh. 050 395 2560

(29.5.2023 alkaen Olli Ylönen, puh. 050 350 8645)

Marjukka Kulmala, Paimionjoki-yhdistys, puh. 0400 211 857

Hannu Ruotsalainen, Koskienergia Oy, puh. 040 708 2165